

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. директора Навчально-наукового
інституту «Каразінський інститут
міжнародних відносин та
туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЄВСЬКИЙ

2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

**УКРАЇНА В СИСТЕМІ СВИТОГОСПОДАРСЬКИХ ЗВ'ЯЗКІВ:
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ**

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

вид дисципліни за вибором

ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
17 вересня 2024 року, протокол № 2

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:
к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та логістики, заступник директора ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Григорова-Беренда Лариса Іванівна

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та логістики
Протокол № 2 від 9 вересня 2024 року

В.о. завідувача кафедри

_____ Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини»

Гарант освітньо-наукової програми

_____ Олена ДОВГАЛЬ

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Протокол № 1 від 17 вересня 2024 року

Голова науково-методичної комісії

_____ Ганна ПАНАСЕНКО

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

“28” серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

**УКРАЇНА В СИСТЕМІ СВІТОГОСПОДАРСЬКИХ ЗВ’ЯЗКІВ:
НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ**

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

галузь знань 29 Міжнародні відносини

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини

освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

вид дисципліни за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова, заступник декана з навчальної роботи факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу Григорова-Беренда Лариса Іванівна

Програму схвалено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від “26”серпня 2023 року № 19

В.о завідувача кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

(підпис) Анна ЗАЙЦЕВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-наукової програми «Міжнародні економічні відносини» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти

(підпис) Олена ДОВГАЛЬ

Програму погоджено науково-методичною комісією
факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “28”серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис) Олена МИКОЛЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Україна в системі світогосподарських зв'язків: нормативно-правова база та вектори розвитку» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки

доктора філософії

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини;

освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

формування у здобувачів теоретичних знань й практичних навиків щодо діагностики та оцінки місця України в системі світогосподарських відносин, вивчення сучасних глобалізаційних процесів та застосування методів, методик та інструментарію при дослідження економічних явищ, формування навичок аналітичних досліджень.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних інтегральної та загальних компетентностей:

ІК 1. Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми в сфері міжнародних економічних відносин, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.

ЗК1. Здатність до набуття універсальних навичок дослідника: пошуку, систематизації і синтезу інформації з різних джерел.

ЗК2. Здатність формувати системний науковий світогляд, проявляти креативність, продукувати і приймати обґрунтовані рішення.

ЗК3. Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженості часу і ресурсів з урахуванням принципів тайм-менеджменту.

ЗК4. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки.

ЗК5. Здатність працювати в команді дослідників, як з України, так і з країн ЄС, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети – інтеграції України в ЄС, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.

ФК2. Здатність до формування наукового цілісного уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції.

ФК3. Здатність до аналітичного мислення та практичних навичок систематизації інформації з метою обробки великих масивів даних, здійснення оцінювання та прогнозування міжнародних економічних та соціальних явищ.

ФК4. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

ФК5. Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.

ФК6. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин та міжнародного бізнесу, визначати тенденції та особливості процесу євроінтеграції України, виявляти сучасні проблеми, формувати відповідні висновки, пропозиції та рекомендації щодо їх вирішення, формувати прогнози та перспективні напрямки його подальшого розвитку.

1.3. Кількість кредитів 5

1.4. Загальна кількість годин 150

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова / <u>за вибором</u>	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
4-й	4-й
Лекції	
14 год.	8 год. (2 – ауд., 6 – дист.)
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
120 год.	142 год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспіранти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Проводити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору.

ПРН2. Демонструвати системний науковий світогляд, уміння креативно мислити, формувати висновки і розробляти рекомендації, пропонувати неординарні підходи з використанням новітніх технології у розв'язанні поставлених завдань.

ПРН3. Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології.

ПРН 4. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень як державною так і іноземними мовами, демонструвати усну та письмову комунікацію.

ПРН5. Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики.

ПРН7. Аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.

ПРН8. Мати наукове цілісне уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції, визначати тенденції та особливості процесу євроінтеграції України.

ПРН9. Володіти аналітичним мисленням та методиками систематизації інформації обробки великих масивів даних, оцінювання та прогнозування економічних та соціальних явищ.

ПРН10. Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез.

ПРН11. Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Нормативно-правове регулювання зовнішньоекономічних зв'язків України.

Поняття і правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

Законодавство України та міжнародні договори в сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в спеціальних економічних зонах.

Правові засади поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (ПВЗВТ). Адаптація законодавства України до вимог Європейського Союзу.

Розділ 2. Участь України у світогосподарських зв'язках, основні вектори розвитку.

Економічна складова зовнішньополітичного іміджу держави.

Основні умови та чинники розвитку зовнішньоекономічної діяльності країни.

Зовнішня торгівля України: структура, сучасний стан та перспективи.

Інвестиційне співробітництво України. Регулювання іноземного інвестування в Україні.

Україна в системі міжнародної трудової міграції.

Фінансові та виробничі зв'язки України.

Зовнішньоекономічні зв'язки України з окремими країнами та регіонами світу, міжнародними організаціями.

Україна у світових інтеграційних процесах.

ЗЕД України в умовах війни, перспективи повоєнного відновлення. Основні вектори розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Нормативно - правове регулювання зовнішньоекономічних зв'язків України.												
Разом за розділом 1	50	4	4			42	50	2				48
Розділ 2. Участь України у світогосподарських зв'язках, основні вектори розвитку.												
Разом за розділом 2	100	10	12			78	100	6				94
Усього годин	150	14	16			120	150	8				142

4. Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	Поняття і правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. <i>Розглянути статті ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність» якій визначає принципи зовнішньоекономічної діяльності, окреслює коло її суб'єктів, називає види зовнішньоекономічної діяльності, закріплює основи її регулювання, передбачає встановлення спеціальних правових режимів зовнішньоекономічної діяльності, містить норми щодо відповідальності учасників зовнішньоекономічної діяльності та захисту їх прав і інтересів та підготувати доповідь-презентації «Нормативно-правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності для суб'єктів ЗЕД України», «Сучасні умови та фактори здійснення ЗЕД України».</i>	4
2.	Структура та особливості зовнішньої торгівлі України товарами й послугами. Проаналізувати динаміку зовнішньої торгівлі України товарами й	4

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
	<i>послугами з регіонами світу, виявити зміни та тенденції, побудувати прогноз. Скласти аналітичні записки до отриманих результатів</i>	
3.	Інвестиційні зв'язки України. Проаналізувати динаміку інвестиційних зв'язків України з країнами світу, виявити зміни та тенденції, побудувати прогноз. Зробити аналітичні записки до отриманих результатів	4
4.	Співробітництво України з міжнародними фінансовими організаціями. Проаналізувати динаміку співробітництва України з міжнародними організаціями, виявити тенденції. Зробити презентацію.	4
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	К-ть годин	
		денна	заочна
1.	Поняття і правове забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. Підготовка до практичних занять за вказаною темою. Ознайомлення з юридичною літературою щодо зовнішньоекономічної діяльності та її правового регулювання.	10	10
2.	Законодавство України та міжнародні договори в сфері зовнішньоекономічної діяльності. Ознайомлення з системою законодавства України про ЗЕД та міжнародні договори: Конституція України, Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р., Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р., Митний кодекс України від 13.03.2012 р., ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність», ЗУ «Про міжнародні договори», ЗУ «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24.02.1994 р. та ін. Укази Президента України, Постанови КМУ, Правові акти НБУ. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.), Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, 2014. Завдання: Проаналізуйте норми ЗУ «Про зовнішньоекономічну діяльність» та ЗУ «Про гуманітарну допомогу» і зробіть обґрунтований висновок про те, чи є міжнародна благодійна допомога одним з видів зовнішньоекономічної діяльності.	16	16
3.	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в спеціальних економічних зонах. Ознайомлення з ЗУ «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 р. Розглянути концепції розвитку сучасних економічних зон та їх особливості. Особливості прикордонної торгівлі та транскордонного співробітництва. Підготувати аналітичну записку.	6	6
4.	Правові засади поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом (ПВЗВТ). Надати характеристику ПВЗВТ як економіко-правовому режиму. Розглянути принципи ПВЗВТ. Ознайомитись з правовими підставами адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Сформувати особисту обґрунтовану точку зору щодо цього питання.	10	16
5.	Основні умови та чинники розвитку зовнішньоекономічної діяльності країни Підготовка до практичних та/або семінарських занять за темами. Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій, політичних діячів. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо сучасних умов участі України у світогосподарських зв'язках.	8	12

6.	Зовнішня торгівля України: структура, сучасний стан та перспективи Аналіз побудованих графіків, діаграм, прогнозів. Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо перспектив розширення обсягів та диверсифікації структури зовнішньої торгівлі України.	8	16
7.	Інвестиційне співробітництво України. Регулювання іноземного інвестування в Україні. Аналіз побудованих графіків, діаграм, прогнозів. Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо перспектив розширення інвестиційного співробітництва України.	10	12
8.	Україна в системі міжнародної трудової міграції. Аналіз динаміки трудових міграційних зв'язків України з країнами світу, виявити зміни та тенденції, побудувати прогноз. Зробити аналітичну записку до отриманих результатів. Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій.	8	10
9.	Фінансові та виробничі зв'язки України.. Підготовка до обговорення динаміки фінансових зв'язків України, характеристики економічні відносини між Україною та МВФ, групою Світового банку. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо перспектив зовнішнього боргу. Аналіз динаміки виробничих та науково-технічних зв'язків України. Виявлення тенденцій, окреслення проблем, пошук можливих шляхів розширення участі України в міжнародному русі технологій, виходячи з її науково-технічного потенціалу. Збір фактичного матеріалу та аналітичних оглядів за темою	10	10
10.	Зовнішньоекономічні зв'язки України з окремими країнами та регіонами світу, міжнародними організаціями Збір фактичних матеріалів та опрацювання тематичних наукових статей. Проаналізувати динаміку зовнішньоекономічних зв'язків України з країнами світу, виявити зміни та тенденції, побудувати та обґрунтувати прогноз. Розкрити сутність взаємовідносин України з міжнародними організаціями (ООН, СОТ, Всесвітня митна організація, ВОЗ, Всесвітня туристична організація (UNWTO), Інтерпол, тощо), оцінити ефективність співробітництва, визначити перспективи	16	16
11.	Україна у світових інтеграційних процесах. Підготовка до обговорення: опрацювання численних наукових публікацій за темою. Виявити основні геоекономічні спрямування України. Проаналізувати динаміку зовнішньоекономічних відносин між Україною та ЄС, іншими інтеграційними угрупованнями світу, виявити зміни та тенденції, обґрунтувати прогноз розвитку відносин.	10	10
12.	Основні вектори розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України Ознайомлення з різними обґрунтованими точками зору провідних вітчизняних та іноземних економістів-аналітиків, представників міжнародних організацій, політичних діячів. Формування особистої обґрунтованої точки зору щодо проблем, шляхів їх подолання, визначення головних векторів розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.	8	8
	Разом	120	142

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, спільний пошук вирішення проблеми, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни «Україна в системі світогосподарських зв'язків: нормативно-правова база та вектори розвитку» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового контролю на практичних/семінарських заняттях та лекціях, у формі виступів аспірантів на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (проміжний контроль) – на практичних та семінарських заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів вищої освіти:

- тестові завдання;
- розв'язування кейсів;
- виконання творчих /практичних завдань;

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які аспірант може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень аспіранта. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком освітнього процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному програмою дисципліни. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40.

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. За результатами поточного та підсумкового контролю здобувач може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана кількість балів служить основою для оцінки за національною шкалою.

Оцінювання відповідей під час проведення заліку (час виконання – 80 хвилин):

Творче питання – 20 балів

Тести – 20 балів (20 тестових завдань x 1 бал за вірну відповідь)

УВАГА! У разі порушення правил академічної доброчесності на заліку аспірант одержує загальну нульову оцінку (0).

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

виконання практичних завдань - 60 балів

підсумковий контроль (залік) – 40 балів

Заохочувальні бали - виконання додаткового індивідуального завдання – 10 балів, підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни - 15 балів

Максимальні значення оцінювання діяльності аспіранта при вивченні навчальної дисципліни

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання					Залік	Сума
Розділ 1		Розділ 2		Разом		
Практичне завдання 1	Практичне завдання 2	Практичне завдання 3	Практичне завдання 4			
15	15	15	15	60	40	100

Аспірант допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав **не менше 20** балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” //ВВР. – 1991. №29 (з подальшими змінами) (Сервер ВР України www.rada.gov.ua)
2. Голюков А.П. Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів: Навч. посіб. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2009. – 222 с.
3. Голюков А.П., Казакова Н.А., Шуба О.А. Економіка України: фактори виробництва, галузева структура, розміщення. Навчальний посібник (з грифом МОН України). – Київ: Знання. 2009. – 230 с.
4. Теорія і практика зовнішньої торгівлі: навчальний посібник / Л. І. Григорова-Беренда, М. В. Шуба. – 2-ге вид., випр., перероб. і доп. – Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 136 с. Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17818>
5. Григорова-Беренда Л.І. **Україна в системі світогосподарських зв'язків: нормативно-правова база та вектори розвитку**: дистанційний курс. // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2023-2024. Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5137>
6. Економічна асоціація України з Європейським Союзом: монографія/ О.І. Шнирков, В.І. Муравйов, Р.О. Заблоцька та ін; за ред. О.І. Шниркова, В.І. Муравйова. – К: ВПЦ «Київський університет», 2015. – 415 с.
7. Зовнішня торгівля України: ХХІ ст.: монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Л.П. Кудирко та ін.; за заг ред. А.А. Мазаракі. . - К.: КНТЕУ, 2016. - 700 с.
8. Імперативи розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобальних викликів : колективна монографія / кол. авт. ; за ред. О. А. Довгаль. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. 528 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17920>
9. Матюшенко І.Ю. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навчальний посібник / І.Ю. Матюшенко, С.В. Беренда, В.В. Резніков. – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 495 с.
10. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голюкова, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
11. Право Європейського Союзу: основи теорії: підручник/ за заг.ред. І.В. Яковюка. -Харків : Право, 2019. – 360 с.
12. Соціально-економічний розвиток регіонів України: проблеми науки та практики: Монографія. – Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2007. – 404 с.

13. Хаустова В. Є., Григорова-Беренда Л. І. Оцінка та діагностика зовнішньоекономічної безпеки України: Монографія. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2013. – 192 с.

Допоміжна література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141 (з наступними змінами).
2. Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон» від 13.10.1992 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 50. -
3. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 199; 2003. – № 30. – Ст. 247
4. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29.06.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 50. - Ст. 540.
5. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. № 93/96 (з подальшими змінами) (Сервер ВР України www.rada.gov.ua)
6. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 18, 19-20, 21-22. - Ст. 144 (з наступними змінами).
7. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.) [Електронний ресурс] / https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_003
8. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. - 2012. - № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552 (з наступними змінами).
9. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Рада України. - 2003. - № 40 - 44. - Ст. 356 (з наступними змінами).
10. Беренда С.В., Григорова-Беренда Л. І. Формування глобальних ланцюгів доданої вартості на прикладі сектору сільськогосподарського машинобудування України [Електронний ресурс] / С.В. Беренда, Л. І. Григорова-Беренда // Ефективна економіка. – 2022. – № 6. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.6.22> Режим доступу: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/108/110>
11. Вплив асиметрії умов членства України в СОТ на її зовнішню торгівлю з країнами ЄС і Митного союзу ЄврАзЕС [Електронний ресурс] / М. О. Кизим, І. Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, І. В. Ярошенко // Бізнес Інформ. - 2014. - № 4. - С. 8-19. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2014_4_2
12. Глобальні проблеми сучасності: підручник / [кол. авт.]; за ред. В. С. Бакірова (голова), А.П. Голікова, О.А. Довгаль, В.А. Пересадько, В.І. Сідорова. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 632 с. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/17942/2/%d0%a3%d1%87%d0%b5%d0%b1%d0%bd%d0%b8%d0%ba%20%d0%93%d0%9f%d0%a1%20%d0%bf%d0%be%d1%81%d0%bb..pdf>
13. Григорова-Беренда Л.І. Засади державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України // Соціально-економічний розвиток України та її регіонів: проблеми науки та практики. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 травня 2011 р.- Х.: ФОП Александрова К.М.;ВД "ІНЖЕК".- С. 97-100
14. Григорова-Беренда Л.І., Багмут М. О. Трансформація структури зовнішньої торгівлі України // Матеріали XVI науково-практичної конференції молодих вчених «Актуальні проблеми світового господарства і міжнародних економічних відносин» 2 квітня 2021 року. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. – стор. 19-22. Режим доступу: <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/1b7c7c081c3b2bc05084a3ad400c0674.pdf>
15. Довгаль О. А., Коваленко Р. С. Торговельно-економічні відносини України та Турецької Республіки: євроінтеграційний контекст. Харків. Merash Publisher, 2020. 204 с. URL: https://www.researchgate.net/publication/348741950_TORGOVELNO-EKONOMICNI_VIDNOSINI_UKRAINI_TA_TURECKOI_RESPUBLIKI_EVROINTEGRACIJNIJ_KONTEKST_Monografia
16. Журнали «Вісник ТПП», «Діловий вісник», «Економіка України», «Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна» (Серії: «Економіка» та «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм»), «Актуальні проблеми економіки», «Бізнес Інформ», «Ефективна економіка» та інші періодичні економічні фахові видання.
17. Резніков В. В. Державна політика у сфері європейської інтеграції України: теорія, методологія, практика Х.: НУЦЗУ, 2020. URL: <http://international-relations-tourism.karazin.ua/themes/irtb/resources/cb3c47f55fa1b643f95e2d5000847b82.pdf>

18. Світова економіка : підручник / За ред. А.П. Голіков, О.А. Довгаль . – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 265 с.
19. Спеціальні санкції як вид адміністративної відповідальності у сфері зовнішньоекономічної діяльності [Електронний ресурс] / Т. В. Філіпенко, А. С. Філіпенко // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. - 2016. - Вип. 2. - С. 204-211. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2016_2_23
20. Victor Petrenko, Bogdan Grechanyk, Tetiana Ostapenko, Dmytro Onopriienko, Iryna Hrashchenko, Olena Palyvoda, Svitlana Krasniuk, Elvira Danilova, Valeriy Ryeznicov, Olga Tofaniuk, Olena Khanova, Larysa Grygorova-Berenda, Anna Zaitseva, Mykola Serbov, Inna Irtysheva, Olena Pavlenko Innovative development of national economies: **collective monograph**. – Kharkiv: PC TECHNOLOGY CENTER, 2022. – 158 p. DOI: 10.15587/978-617-7319-64-0 (Режим доступу: <http://monograph.com.ua/pctc/catalog/view/978-617-7319-64-0/144/557-1>)

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://ec.europa.eu/eurostat> - офіційний сайт Статистичної служби Європейської комісії (Євростат)
2. www.bank.gov.ua - офіційний сайт НБУ
3. www.business.ua – сайт газети «Бізнес»
4. www.customs.gov.ua - офіційний сайт Державної митної служби України
5. www.me.gov.ua – офіційний сайт Міністерства економіки України
6. www.mfa.gov.ua – офіційний сайт МЗС України
7. www.minfin.gov.ua - офіційний сайт Міністерства фінансів України
8. www.rada.gov.ua – офіційний сайт ВР України
9. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Державної служби статистики України
10. www.worldbank.org – офіційний сайт Світового банку
11. www.wto.in.ua – сайт Україна й СОТ
12. www.wto.org – офіційний сайт СОТ

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам вищої освіти надається можливість скласти **залік дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі, режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5137>